

एन सी ई आर टी
NCERT

NCERT

National Council Of Educational Research
And Training

NCERT Solutions for Class 6th Sanskrit: Chapter 5-वृक्षाः

IndCareer
Schools

indCareer

indCareer

indCareer

NCERT Solutions for Class 6th Sanskrit: Chapter 5-वृक्षाः

Class 6: Sanskrit Chapter 5 solutions. Complete Class 6 Sanskrit Chapter 5 Notes.

NCERT Solutions for Class 6th Sanskrit: Chapter 5-वृक्षाः

NCERT 6th Sanskrit Chapter 5, class 6 Sanskrit Chapter 5 solutions

प्रश्न 1.

वचनानुसारं रिक्तस्थानानि पूरयत- (वचनानुसार रिक्त स्थान भरिए- Fill in the blanks according to the number.)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
यथा-	वनम्	वने जले	वनानि
यथा-	बिम्बम् वृक्षम्	वृक्षौ जनौ	वृक्षान् पवनान्

उत्तर:

जलम्	 बिम्बे	जलानि बिम्बानि	पवनम् जनम्	पवनौ	 जनान्
---------------	-----------------	-------------------	---------------	---------------	----------------

प्रश्न 2.

कोष्ठकेषु प्रदत्तशब्देषु उपयुक्तविभक्तिं योजयित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत- (कोष्ठक में दिए गए शब्दों में उचित विभक्ति लगाकर रिक्तस्थान भरिए- **Fill in the blanks by using appropriate case in words given in brackets.**)

यथा-अहं रोटिकां खादामि। (रोटिका)

(क) त्वं पिबसि। (जल)

(ख) छात्रः पश्यति। (दूरदर्शन)

(ग) वृक्षाः पिबन्ति। (पवन)

(घ) ताः लिखन्ति। (कथा)

(ङ) आवाम् गच्छामः। (जन्तुशाला)

उत्तर:

(क) जलम्

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>

(ख) दूरदर्शनम्

(ग) पवनम्

(घ) कथां

(ङ) जन्तुशालाम्

प्रश्न 3.

अधोलिखितेषु वाक्येषु कर्तृपदानि चिनुत- (निम्नलिखित वाक्यों में कर्ता पद चुनिए **Pick out the subjects in the sentences given below.**)

(क) वृक्षाः नभः शिरस्सु वहन्ति।

(ख) विहगाः वृक्षेषु कूजन्ति।

(ग) पयोदर्पणे वृक्षाः स्वप्रतिबिम्बं पश्यन्ति।

(घ) कृषकः अन्नानि उत्पादयति।

(ङ) सरोवरे मत्स्याः सन्ति।

उत्तरः

(क) वृक्षाः

(ख) विहगाः

(ग) वृक्षाः

(घ) कृषकः

(ङ) मत्स्याः

प्रश्न 4.

प्रश्नानामुत्तराणि लिखत- (प्रश्नों के उत्तर लिखिए- **Write answer to the questions.**)

(क) वृक्षाः कैः पातालं स्पृशन्ति?

(ख) वृक्षाः किं रचयन्ति?

(ग) विहगाः कुत्र आसीनाः।

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>

(घ) कौतुकेन वृक्षाः किं पश्यन्ति?

उत्तर:

(क) वृक्षाः पादैः पातालं स्पृशन्ति।

(ख) वृक्षाः वनं रचयन्ति।

(ग) विहगाः शाखादोलासीनाः। अथवा विहगाः शाखादोलायाम् आसीनाः।

(घ) वृक्षाः कौतुकेन स्वप्रतिबिम्बम् पश्यन्ति।

प्रश्न 5.

समुचितैः पदैः रिक्तस्थानानि पूरयत- (उचित पदों से रिक्त स्थान भरिए- Fill in the blanks with appropriate words.)

विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	गजः अश्वः	गजौ	गजाः
द्वितीया	सूर्यम्	सूर्यौ	सूर्यान् चन्द्रान्
तृतीया	विडालेन	विडालाभ्याम् मण्डूकाभ्याम्	विडालैः
चतुर्थी	सर्पाय	वानराभ्याम्	सर्पेभ्यः
पञ्चमी	मोदकात्		वृक्षेभ्यः
षष्ठी	जनस्य	जनयोः	जनानाम् शुकानाम्
सप्तमी	शिक्षके		शिक्षकेषु
सम्बोधनम्	हे बालक! हे नर्तक!	हे बालकौ!	हे बालकाः

उत्तर:

विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा		अश्वौ	अश्वाः
द्वितीया	चन्द्रम्	चन्द्रौ	
तृतीया	मण्डूकेन		मण्डूकैः
चतुर्थी		सर्पाभ्याम्	
	वानराय		वानरेभ्यः
पञ्चमी		मोदकाभ्याम्	मोदकेभ्यः
	वृक्षात्	वृक्षाभ्याम्	
षष्ठी	शुकस्य	शुकयोः	
सप्तमी		शिक्षकयोः	
	मयूरे		मयूरेषु
सम्बोधनम्	हे	हे नर्तकौ!	हे नर्तकाः!

प्रश्न 6.

भिन्नप्रकृतिकं पदं चिनुत- (भिन्न प्रकृति वाला पद चुनिए- **Pick out the word that is different from the rest.**)

- (क) गङ्गा, लता, यमुना, नर्मदा।
(ख) उद्यानम्, कुसुमम्, फलम्, चित्रम्।
(ग) लेखनी, तूलिका, चटका, पाठशाला।
(घ) आम्रम्, कदलीफलम्, मोदकम्, नारङ्गम्।

उत्तर:

- (क) लता
(ख) चित्रम्
(ग) चटका
(घ) मोदकम्

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>

Additional Important Questions and Answers

प्रश्न 1.

अधोदत्ताम् तालिकां पूरयत। (निम्नलिखित तालिका को पूरा कीजिए। **Complete the table given below.**)

(क) (i)			विहगाः
(ii)	वीरः		
(iii)	छात्रम्		
(iv)			पादपान्

उत्तरः

(i)	विहगः	विहगौ	
(ii)		वीरौ	वीराः
(iii)		छात्रौ	छात्रान्
(iv)	पादपम्	पादपौ	
(ख) (i)			मित्राणि
(ii)	कुसुमम्		
(iii)		आग्ने	
(iv)	फलम्		

उत्तरः

(ख) (i)			मित्राणि
(ii)	कुसुमम्		
(iii)		आग्ने	
(iv)	फलम्		

प्रश्न 2.

अधोदत्तेषु वाक्येषु कर्तृपदं कर्मपदम् च चित्वा लिखत। (निम्नलिखित वाक्यों में कर्तापद तथा ” कर्मपद चुनकर लिखिए। Pick out the subject and the object in the sentences given below.)

	कर्तृपदम्	कर्मपदम्
(क) आकाशे खगाः उत्पतन्ति।		x
(ख) वृक्षे पर्णानि सन्ति।		x
(ग) छात्रः पुस्तकम् पठति।		
(घ) वयम् लेखं लिखामः।		
(ङ) जनाः विदेशम् गच्छन्ति।		
(च) वृक्षाः वनम् रचयन्ति।		

उत्तर:

(क) खगाः x

(ख) पर्णानि x

(ग) छात्रः, पुस्तकम्

(घ) वयम्, लेखम्

(ङ) जनाः, विदेशम्

(च) वृक्षाः, वनम्

प्रश्न 3.

अधोदत्तान् प्रश्नान् उत्तरत- (निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए- Write answer of the following questions.)

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>

(क) वृक्षाः पादैः कम् स्पृशन्ति?

(ख) के वनं वनं रचयन्ति?

(ग) के शाखादोलायाम् आसीनाः?

(घ) वृक्षाः स्वच्छायासंस्तरणं प्रसार्य किं कुर्वन्ति?

(ङ) वृक्षाः किं पिबन्ति?

उत्तरः

(क) वृक्षाः पादैः पातालं स्पृशन्ति?

(ख) वृक्षाः वनं वनं रचयन्ति?

(ग) विहगाः शाखादोलायाम् आसीनाः?

(घ) वृक्षाः स्वच्छायासंस्तरणं प्रसार्य सत्कारं कुर्वन्ति?

(ङ) वृक्षाः पवनं जलम् च पिबन्ति?

(क) रेखांकित पदं संशोध्य लिखत- (रेखांकित पदों को शुद्ध करके लिखिए- **Write down correct form of underlined words.**)

(क) बालकः फलरस पिबति।

(ख) किं त्वं दूरदर्शनः पश्यसि?

(ग) छात्राः लेख लिखन्ति।

(घ) अहं विदेश गमिष्यामि।

(ङ) बालिका भोजन खादति।

उत्तरः

(क) फलरसम्

(ख) दूरदर्शनम्

(ग) लेखम्

(घ) विदेशम्

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>

(ड) भोजनम्

बहुविकल्पीयप्रश्नाः

प्रश्न 1.

उचितेन विकल्पेन रिक्तस्थानपूर्ति कुरुत। (उचित विकल्प चुनकर रिक्त स्थान पूर्ति कीजिए। **Pick out the correct option and fill in the blanks.**)

(क)

(i) वृक्षे सन्ति। (फलम्, फलाः, फलानि)

(ii) छात्राः गच्छन्ति। (विद्यालय, विद्यालयम्, विद्यालयः)

(ii) तव कुत्र अस्ति। (गृहः, गृहम्, गृह)

(iv) दूरदर्शनं पश्यामः। (अहम्, आवाम्, वयम्)

(v) बालिका गमिष्यति। (पाठशाला, पाठशालम्, पाठशालाम्)

उत्तरः

(i) फलानि

(ii) विद्यालयम्

(iii) गृहम्

(iv) वयम्

(v) पाठशालाम्।।

(ख) (i) सरोवरे कमलानि । (विकसति, विकसतः, विकसन्ति)

(ii) वृक्षे विहगौ

(कूजति, कूजतः, कूजन्ति)

(iii) किं यूयं क्रिकेट ? (खेलिष्यसि, खेलिष्यथ, खेलिष्यथः)

(iv) बालिका दर्पणे स्वप्रतिबिम्ब। (पश्यति, पश्यतः, पश्यन्ति)

उत्तरः

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>

(i) विकसन्ति

(ii) कूजतः

(ii) खेलिष्यथ

(iv) पश्यति

प्रश्न 2.

भिन्नप्रकृतिकं पदं चिनुत। (भिन्न प्रकृतिवाला पद चुनिए। **Pick out the word that is different from the rest.**)

(क) अश्वः, गजः, बिडालः, पादपः

(ख) लता, वृक्षः, कुसुमाणि, शीघ्रम्

(ग) नारिकेलम्, आम्रम्, मिष्टान्नम्, अमृतफलम्

(घ) वनम्, जनम्, बिम्बम्, जलम्

उत्तरः

(क) पादपः

(ख) शीघ्रम्

(ग) मिष्टान्नम्

(घ) जनम्

NCERT 6th Sanskrit Chapter 5, class 6 Sanskrit Chapter 5 solutions

Chapterwise NCERT Solutions for Class 6 Sanskrit :

- Chapter 1-शब्द परिचय: 1
- Chapter 2-शब्द परिचय: 2
- Chapter 3-शब्द परिचय: 3
- Chapter 4-विद्यालय:
- Chapter 5-वृक्षा:
- Chapter 6-समुद्रतट:
- Chapter 7-बकस्य प्रतिकार:
- Chapter 8-सूक्तिस्तबक:
- Chapter 9-क्रीडास्पर्धा
- Chapter 10-कृषिका: कर्मवीरा:
- Chapter 11-पुष्पोत्सव:
- Chapter 12-दशमः त्वम् असि
- Chapter 13-लोकमङ्गलम्
- Chapter 14-अहह आः च
- Chapter 15-मातुलचन्द्र!!

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>

About NCERT

The National Council of Educational Research and Training is an autonomous organization of the Government of India which was established in 1961 as a literary, scientific, and charitable Society under the Societies Registration Act. The major objectives of NCERT and its constituent units are to: undertake, promote and coordinate research in areas related to school education; prepare and publish model textbooks, supplementary material, newsletters, journals and develop educational kits, multimedia digital materials, etc. Organise pre-service and in-service training of teachers; develop and disseminate innovative educational techniques and practices; collaborate and network with state educational departments, universities, NGOs and other educational institutions; act as a clearing house for ideas and information in matters related to school education; and act as a nodal agency for achieving the goals of Universalisation of Elementary Education. In addition to research, development, training, extension, publication and dissemination activities, NCERT is an implementation agency for bilateral cultural exchange programmes with other countries in the field of school education. Its headquarters are located at Sri Aurobindo Marg in New Delhi. [Visit the Official NCERT website](https://www.ncert.nic.in/) to learn more.

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-5-vruksha/>